

Apere de trei ori în septimana: marcuri-
mieri și duminică; în septimana cu
sermone numai de două ori.

Prețurile pentru monarhia:
pe un an . . . 10 fl. — cr. v. a;
diurnitate de anu 5
anu patriarh . . . 2, 50
Pentru România și străinătate:
pe un an 30 franci;
diurnitate de anu . . . 15

ALBINA

Abonamentului se face la și prin
correspondenți ai noștri, la toate poștele, și
de o droptă la Redacțiune, Stationsgasse
Nr. 1, unde sunt a se adresa toate adre-
șările foile. Cele nefrancați nu se pre-
moacă, cele anonime nu se publică.

Pentru anu și alte comunicații de
caracter privat, se răspunde câte 6 cr. de
lită; repetițiile se facu cu prețuri scadute,
Trecuta orariale de 80 cr. v. a. pentru
odată, se anticipă.

Budapesta, în 16 sept. n. 1876.

Nisuintele diplomatice intru pacificarea Orientului tulburat, în locu să fi ajunsu la vr' unu rezultat binecventat, contribuira la complicarea și de aci ingreunarea deslegării acestei dificile probleme; ele au fost oleu aruncat în flacare, și asiă în locu să fi potlitu foculu inflacarat în Oriente, au ascutitu relațiunile dintre puterile europene și de aci au provocatu și pusu sub întrebare chiar pacea întregii Europe.

S'a preveniutu ast'a. Nici că se putea să urme alt-ceva din discuțiunile academice ale diplomatiei. După Oriente, acésta fumosa feta ce ambla a se emancipă și desface de legaturile tutelari a vitregului ei ocrotitoriu, fiecare putere mare europeană ambla să o peticeca, și asiă să o tée sub ocrotirea sa. Lucru frescu deci că acești petitori e anevoiă să se întielega, de vreme ce fie-care e condusu în tîenut'a sa facia de deslegarea cestiunii orientale numai de celu mai incarnatu euismu, de poft'a de domnia, nu inse de principiile umanității și dreptății, nu de interesele vitali ale poporațiunilor de a căroru pele se lucra. Si fiindu ast'a asiă, apoi firesc că din discuțiunile diplomatice pentru acestu meru alu Esperideloru n'a potutu rezultă decâtu că s'a lamuritu, cumca fie-care putere mare europeană alt'a intențiunea și alt'a vorbesce, și din acésta tîenuta a mai esitu inca un'a: jalus' a puterilor a provocatu între ele instrainări, împarechiări, desbinări și paralisări reciproce a totii pasii ce recomandă ori întreprinse oricare intru deslegarea acestui nodu gordianu, și ast-feliu s'au ascutitu asiă de tare relațiunile între tote puterile și mai ales între Rusia și între Turcia cu Anglia și cu Austro-Ungaria, ca mai de aprópe interesate în acésta cestiune, încátu nisuintele diplomatice intru a pacifică Port'a cu Sudo-slavii au facutu să tîenemu că în tota di' a pote să erupa resbelu european.

Stâmu dara astadi facia de deslegarea unei probleme duple: pacificarea Orientului și susținerea păcii europene. Un'a mai grea de câtu alt'a și ambele întretiesute asiă, câtu numai de odata se potu deslegă, ori prin abdicarea tuturor petitorilor dela dorințele lor facia de oriente și asiă cu deslegarea cestiunii orientale numai pe langa considerarea intereselor vitali a poporațiunilor din oriente, ori prin măsurarea puterilor în arme și asiă cu dictarea intențiunilor petitorului învingătoriu.

Între acésta Scila și Caribde stâmu astadi, și aci si-incorda acú nisuintele veslătorii diplomatice, totu inculpanu-se unii pe alții că tu, ba că tu dirigi veslele asiă ca să nu ai potemu scote nar'a din vultore. Cu aceste inculpări inse nu se ajută nimicu causei. Numai doue moduri de scaparesunt. Ori abdicu petitorii europeni de dorințele lor euistice facia de oriente, și atunci cestiunea orientale se pote deslegă norocesce cu considerarea numai a intereselor vitali a poporațiunilor de cari se lucra; ori ei vor urmá și în viitoriu politic'a diabolica a euismului, și atunci va să urme catastrofa și cestiunea orientale se va deslegă după intențiunile învingătorului. Ce va succede inse nisuinteloru diplomatice? — numai viitorulu, dar celu mai de aprópe viitoriu ni va avertá.

În speciale actiunea de pacificare a orientului tulburat astadi sta astfelu:

Dupa ce Port'a respinse propunerile puterilor europene pentru armistitiu, între acestea se nascura mari desbinări; Rusia pasi cu ideia de unu congresu european pentru deslegarea cestiunii orientale, unele din puterile europene inse, și anume cele turcofile, nu impartesira acésta propunere și asiă erá să pasiesca Rusia de sene ca să deslege ea cu arm'a cestiunea slava orientale. Atunci Germania, aliat'a pe sub mana a Rusiei, prin tramisulu sen Manteuffel la Varsiovia medilocl la imperatulu Alessandro ne-intrarea inca în actiune armata a Rusiei, și totu odata pasirea solidaria a puterilor în Constantinople pentru a face pe Port'a să întielega necesitatea încetării inimiciteloru. În urm'a acestei Port'a dupa mai multe svaturii dechiară a fi gat'a să incete cu inimicitiele, câtu ce puterile europene se vor uni în statorirea preliminarilor de pace, și de aceea totu odata Port'a li aduse la cunoscinti a și condițiunile de pace ce vré ca să puna.

Aceste condițiuni se cuprindu în siesse puncte: detronarea lui Milanu și alegerea altui principe; anularea tractatului dela 1867, va să dica: Port'a să aiba dreptu a-si tîeneste în Beligradu, Semendria și Siabati; reînviarea constituțiunii din Serbia dela 1837, va să dica: stergerea viciet constituțiunii în Serbia; Sultanulu să nu mai fie suzeranulu, ci suveranulu Serbiei, prin urmare elu s'o reprezente la puterile externe; desdaunare de resbelu de unu milionu puncti; stergerea sistemii militeloru în Serbia; punerea în stare de acusa a tuturor celorlu ce au contribuitu la răscularea poporațiunii din provinciile turcesci, și pedepsirea lor dupa natur'a acestei crime, prin urmare punerea în stare de acusa și pedepsirea și a lui Cernaief etc.

La aceste condițiuni Port'a mai adause că Muntenegrului va să-i conceda statulu quo ante bellum.

De odata cu aceste condițiuni Port'a mai impartesi că doresce ca pacea cu Serbia și Muntenegru să se desface de cestiunea de imbuțetare a sortii creștinilor din imperat'a turcesca. Și în acestu respectu totu odata se publică unu „hat“ în care pentru întreaga imperat'a în Europa se promitu: reforme liberale pe base constituțiunale; stergerea cu dessevirsire a sclaviei și pe unde se mai afla; reorganizarea armatei, în carea să între și creștinii, etc.

Condițiunile de pace le comunică Port'a puterilor pe cale oficiale; acú dara ochii tuturor sunt atinții asupra tîenutei ce vor luá puterile facia de aceste condițiuni.

Nu suferé nici o îndoieala, că de primirea acestoru condițiuni oste legata esistinti'a inca pe câtu-va tempu a Turciei. Si fiindu acest'a asiă, nu suferé îndoieala că Anglia va sprigini aceste condițiuni, căci ea cu ori ce prețiu voiesce susținerea Turciei, de-ora-ce — dupa cum alusiuná Derby de curendu în unu respunsu ce dede la o deputatiune a liberalilor — susținerea Turciei este o condițiune vitală pentru posesiunile Angliei în Asiă; tocmai asiă inse Rusia va să lupte contra tuturor acestoru condițiune de pace, căci și ea tîene de condițiune vitale pentru interesele sale asiatice a lucrá la derimarea Turciei prin

redicarea de stute slavi pe peninsul'a balcanica. În faci'a acestor'a interese ne-impacabili, și Europa mai pucinu interesata se va grupá ast-feliu, și asiă am ajunsu la stadiulu celu mai criticu în actiunea diplomateca pentru pacificarea orientului. În scurtu va trebui ca puterile să-si formuleza oficiale tîenut'a și acésta va fi momentul de deslegare pacifica, ori de crise.

Între acea și Rusia și Anglia se grabescu cu pregatiri de resbelu, și Grecia totu mai multu areta a fi gata să între în actiune contra Turciei, dupa ce în Candia a eruptu deia în jurulu Retimului revolt'a contra Turciei. În fine apoi Turcia mai avú neprecugetarea a irită și pe România. Ea incunoscintiă pe acésta de spre suirea la tronul a lui Hamidu în tocmai casu pe guvernatorii provinciilor turcesci și i prescrie totu odata casu acestora publicarea acestui comunicatu în tiera; ast'a a facutu reu sange în Bucuresci și tota cererea de publicare și ceremonie s'a desconsideratu. Se crede inse că nu va fi numai ast'a urmare, ci se tîene că României prin ast'a s'a datu o împintinare a intrá acú și ea în actiune armata contra Turciei, ceea ce si fora ast'a erá să se temple inca pe candu erá la esterne Cogalniceanu, dupa cum se areta din o nota ce o publica acú tote foile și din carea se vede că din cau'a barbarieloru turcesci în Beligradu s'au între România în actiune și acésta resoluțiune Cogalniceanu o comunicase prin o nota cu toti agentii diplomației ai României, dar se aflá ne-oportunu acestu pasiu atunci, și în mare parte acea nota provocá caderea lui Cogalniceanu și revocarea ei prin urmatorulu seu!

De pe campulu de resbelu.

Budapesta, 16 sept. n. 1876.

De vr'o doue zile primimu de pe campulu de resbelu sciri, ce ni denota că Turcii și Serbii din valea Moravei ar fi acú aprópe gata cu tote pregatirile pentru a se mesurá érasu într'o lovire mare. Se telegrafeza adeca mai de pe tote linfele de bataia, cumca dela 10 l. c. s'au inceputu miscări pentru ingagiarea în acea lovire. Éca scirile în acestu respectu:

De pe principalele campu de resbelu, din valea Moravei, sosira sciri, cumca la 10 l. c. Turcii se apucara a-si cladí unu podu peste Morava, ca să pota trece de pe malulu stangu a acesteia pe celu dreptu. și asiă să se véresca între Deligradu și Alessinati, unde să se lase în lovire cu Serbii. Va să dica: Turcii din Constantinople totu aflara de fórté întemeiate cuventele lui Abdul Cherim-pasi'a, carele refusase a naintá pe malulu stangu a Moravei în diosu în iaintrulu Serbiei și fora a-si fi încercatu noroculu facia de grosulu ostei serbesci dela Alessinati și Deligradu. Ast-feliu în Constantiniana învingendu planulu lui Abdul Cherim, acest'a remase deci la postulu seu și la 10 l. c. si-incercá noroculu a trece peste Morava ca să atace pe Serbii la Alessinati și Deligradu.

Încercarea lui Abdul Cherim inse nu fu încoronata de succesu. Cernaief dela Deligradu la 11 l. c. atacá adeca pe Turcii ce voia a trece Morava și i succese a li împedecá trecerea; la 12 l. c. Turcii se apucara să atace pe Serbi ca să-i respingă și să pota trece, Morava, dar ataculu turcescu fu respinsu de Serbi. Si la 13 l. c. încercara Turcii să treca Morava, dar și atunci fora respinsi și inca cu mari perderi

Nu-i inse numai atata. Si Serbii incercara a trece peste Morava si anume Horvatovici dela Bielina si a Turcii. Si lui Horvatovici se-i in succesu a trece pe malulu stangu alu Moravei; aici are o lovire cu Turcii si succese a respinge acesti-a catra muntii Iastrebatii, doue chiloetre departe de Morava.

Ast-feliu in ciocnirile dela 10-13 lui Cernaief dela Deligradu i succese a respinge incercarea Turciloru de sub lui Sabd d'a trece peste Morava in partea dreapta; er lui Horvatovici dela Alessinati i succese cu aripa dreapta a trece in stanga Moravei si asi a se posta acu in dosulu lui Eiub-pasi'a dela Precilovitia. Prin aceste succese Serbii ajunsera in pusetiuni mai favorabili de catu ce avura, er Turcii sunt acu tare amenintati in pusetiunile lor.

Intre atari imprejurari nu multu e de asteptatu pan' la o lovire mare din cele mai sangerose.

Precandu ast-feliu stau lucrurile pe principalele campu de resbelu serbo-turcu: pe atunci si de pe linia de bataia dela Timocu vinu de asemenea sciri favorabili Serbiloru. Se telegrafeza adeca din Beligradu, ca totu in zilele dela 10 l. c. incocce, armata serbesca de langa Saiciar ataca pe Turcii de aici si acesti-a furu siliti a se retrage in desordine dela Saiciar catra Vidinu; Turcii aprinsera Saiciarulu.

De pe campulu de resbelu dela Drina avemu scirea, cumca totu in zilele de la 10 l. c. incocce Serbii incercara a se lasa in lovire cu Turcii. Ante-posturile serbiane furu inse respinse si se totu retraseru incetu; dar in departare de unu patrariu de ora dela Drina, in linia dela Bielina, Turcii dederu de grosulu armatei lui Alimpici, si dupa o lupta erancena acestui-a i succese a causa mari perderi Turciloru si a-ii face se se retraga.

De pe campulu de resbelu dela Ibar lip-sescu cu totulu sciri.

De pe campulu de resbelu muntenegri-no-turcu sosira sciri, ca Dervisii pasi'a la 10 l. c. erasi incerca a navali in Muntenegro si totu in tienutulu Piperi din ostulu Muntenegrului; i si succese a-si asedia castrele intre Spus si muntii Velie-Brdo. La 11 l. c. inse Muntenegrii navalira in doue direptiuni asupra lui Dervisii si lu-alungara din castre, er la 12 l. c. lu-urmarira pana peste confiniu. Dervisii a avutu mari perderi si se retrase erasi la Podgoritia, de unde ceru ajutoriu, daca e ca se se mai pota sustiene aici; din Constantinopole inse i se respunse ca nu i se pote tramete ajutoriu, fora a periclitu armata turcesca ce opereza contra Serbiei. Ast-feliu dara Dervisii a devenitu cu totulu nepotintiosu de a mai opera in contra Muntenegrului.

Precandu in sudulu Muntenegrului sta asi de reu armata turcesca: pe atunci si Muctar din nordulu Muntenegrului e impinsu in mare strimtoare. Elu a esitu cu otea sa din Trebinie si a luat cu elu si armata turcesca dela Bilecu; in fruntea acestei armate se apuca la inceputulu lunei curinti se navalesca in Muntenegro. A trecut pe la Clobuculu din vest-nordulu Muntenegrului si a naintatu in distriptulu Grahova pan' la Saslapu; de aci inse s'a infricatu a mai nainta, caci trebuia se treca prin strimtori si infundature infricosiate. Postandu-se elu deci aci la Saslapu, Muntenegrii se asediara in sud-ostulu lui la Grahovo si in nord-vestu de Saslapu, la Baniani; er insurgenti din Hertiegovina se furisira dupa deusulu sii cuprinse drumulu de retragere catra Trebinie. Ast-feliu Muctar-pasi'a se afla erasi in periculu celu mai mare de a fi nimicitu cu totulu, ori prin armata Muntenegrina, ori de fome. —

In facia sinodului eparchialo staordinariu.

Dupa cum se scie pe luna viitoria are se se conchiam la Caransebesiu sinodulu eparchialo de la sielintia staordinaria. Motivulu principiu pe care se conchiamu este crestianu imbunatatirea starii materialo preotiesci.

Si dinca crestianu acest'a, dela a crei deslegare nationala atarna sortea preotiesci, progresulu pe terenulu religiosu morale, alu crestiniiloru nostri in viitoriu, dupa unu observatu, nu s'a pre desbatutu in publicu: binevoiti a-mi deschide colonele „Albini” pentru a comunica uele pareri individuali in privintia acest'a.

Asediati de man'a starii intr'o tiara, care a fostu teatrulu celoru mai infricosiate resboia, asediati intre popore cu diferite confesiuni, cari si-tienea de celu mai mare meritulu convertirea mosiloru si stramosiloru nostri, biseric'a noastra a suferitu tote cate a suferitu natiunea. In tempu de linisce si marire nationale, romanulu grigia de biseric'a sa cu cea mai mare iubire si zelu; se apropia de dens'a cu pietate si veneratiune. In tempu de nevoia inse, candu venia se-si afle mangaere la altarulu Ddieului seu, adu cu dorere profunda, ca uniculu seu refugiu era paugaru, ca biseric'a sa santa, casi natiunea, e iungenunchiata inaintea nemilosulu strainu. Asa biseric'a noastra in trecutulu ni infaciscea tristulu aspectu alu corabiei; ce lupta desparata cu valorile turbate ale oceanulu furibundu. Corabierli, ca se scape corabi'a, de carea li e legata vietia, adeseori sunt nevoiti se sacrifice undeloru marii totu balastulu lor, ia acest'a macar catu de scumpu. Asia s'a intemplatu si cu biseric'a noastra. I-s'a luat mai tote averile, i-s'a rapitu tote bunurile, i-s'a calcatu tote drepturile si ea a suferitu si a tacutu, numai ca se se conserve pro sine insasi si institutiunile sale, numai se salveze legea stramosiesca, bunulu celu mai inaltu si scumpu. Si acum candu s'a potolitu vijorul si avemu tempu se aruncamu o privire retrospectiva preste tempu trecutulu, vedemu ce e dreptu, ca luptei ne-interupte si vigorose a stramosiloru nostri, i-a succese a salva acesta lege, dar totu de odata vedemu cumca biseric'a ni a remasu seraca, asi de seraca cum nu se mai ada alt'a la poporele ce locuescu in pregiurulu nostru. — Acestea, mai favorite de tempu si imprejurari si-au creatu fonduri din cari sustienu tote institutiunile lor, din cari si platescu si preotii. La noi nu e asi. Sorte preotulu romanu e legata de sorte crestianulu, si catu e acest'a de trista si amara, noi toti o scinu.

E vorba acum de imbunatatirea starii materialo preotiesci. Cum se se face acesta? Sinodulu eparchialo alu diecesei Caransebesiului a avutu bunavointia de a face ceva in privintia acest'a. A esmisu comisiuni ambulanti, cari se culaga datele si se sfatuiesca peoporu a rescumpera cu bani birulu si scofa preotiesca. A fostu acest'a o simpla incercare. Ca comunele nostre in maioritate absoluta, ca se nu dicu in totalitatea lor, nu numai ca nu s'au invoitu la acest'a, ci inca unele au pretinsu functiunare aprupe gratuita dela preotu, causa e ca sunt cutropite de dari si datorite private nesupportabili. Ce se facemu deci? Cum se imbunatatimu starea materiale a preotulu nostru? — Nainte d'a respunde la intrebarea acest'a se cercetamu, ca ce are se face sinodulu eparchialo staordinariu, carele e singuru competentu si anume conchiamatu pentru a o deslega.

Comisiunile ambulanti au culesu deja tote datele referitorie la starea materiale a preotiei din diecesea Caransebesiului. Aceste date a buna sema voru servi sinodulu de cinosura. Pe basea lor si va face sinodulu otarirea sa. Si ca dela acesta otarire atarna viitorulu preotiei, si in parte alu bisericiei, precum si starea religiosu morale a crestiniiloru in viitoriu, cine s'ar indoi? Eca deci ca

crestianu e grea, mai grea decatu ar cugeta cineva, si cere atentiunea si ingrigirea tu carui crestianu dreptmatoriu, cere de munda vertosu sinodulu eparchialo bine-bine se se gandesc si se o studieze sericulu si matoru din tote punctele de vedere. Ce va face sinodulu? Sunt trei ca: dintre cari probabilitate un'a va alegea ca va ducetoria la scopu. Aceste trei calit'at'ap. moduri de deslegare sunt: a) Seu va lasa starea asi cum a fostu si pana acum, b) se va propune maritulu congressu staverirea unu stolaru potrivit; seu in fine c) va propune aceluasi congressu crearea de salarie potrivit pentru preotime. Din firea lucrulu resultu aceste trei probabilitati. Vine inse intrebarea ca: in modulu acest'a si pre un'a din, catile acestea, ajunge-vomu la scopu? Resultatulu unei essaminari obiective ni va areta.

Ca preotimea noastra se-si dobandesca si sustiena autoritatea, atata de necesaria facia cu poporulu, trebuie se fia luminata. Ca dens'a se esereite aceea influentia binefacetoria asupra filoru sei sufletesci, carea redica pre preotu la rangulu adeveratulu parinte si pre parochianu la acel'a de fiu, nu e de ajunsu numai ca dens'a se stralucesca prin curatienea moravuriloru si prin portare essemplare in adeveratulu intielesu evangelicu, ci se mai recere imperativu ca ea, preotimea, se nu mai stee in legature materiale cu poporei sei. Cu alte cuvinte: deca vremu ca preotimea noastra, bine pregatita pentru nobilea sa chiamare, se luere in vinta Domnulu nebanuita de vaterarile poporulu pentru asuprire; deca vremu ca ea se fia libera si la inaltimea chiamari sale, cauta se deslegamu acele legature materialice o facu aternatoria de parochiani, cauta se nu mai suferimu, ca dens'a se primesca remunerare dela poporu pentru functiunile sala sacre. Acest'a este unu adeveru atatu de inveleratu, incatu nu mai trebuie demustratu. Apru facia cu acestu adeveru, modalitatile de mai susu pentru imbunatatirea sortii preotiesci, ca de sine singure. Cu tote aceste se le luamu in mai de aprupe consideratiune.

Deca preotiu se va lasa si mai de parte in starea materiale de pana acum, ce va fi atunci? Va fi si mai incolo, ce e ce a fostu pana acum: o fiintia de compatimitu. Grigia pentru traiulu vietiei si pentru sustinerea familiei, va coversi grigia de cele ale besericiei si parochiei. Ignorantia va sporu, era cultura animei, cultura religiosu-morale, neavendu cine se o cultive, totu mai multu va apune iatre poporu. O stare acest'a, carea daca e ca biseric'a noastra se coresponda naltai sale misiuni morali nationali nu mai trebuie suferita.

Se supunemu inse ca sinodulu se va dechiaru pentru staverirea unei stole potrivite, si fiindu ca este vorba de imbunatatirea starii materialo preotiesci, a buna sema va si mari aceea stola. Prin acest'a inse preotimea inca n'ar fi ajutata, caci este de comune sciutu catu de cu anevoiu pote preotulu se-si scota cele de facia competintie stolare dela parochiani. Intr' unele locuri poporeni denega simplu solvirea lor, intr' altele, mai vertosu unde sunt desbinari confesiionali, poporeni s'ar mira forte de preotulu acel'a, care ar cere plata pentru sevirsirea vre-unei functiuni. Si sunt multe, forte multe la numeru comunele acele, unde preotulu e avisatu numai la sesiunea sa, alu careia venitu adese ori mai luinghitu darile cele multe si mari. Apoi crean ca e vorba a pune intr'o stare mai buna materiale intr'ega preotime, er nu numai o parte a ei.

Ar mai remane salarisarea preotiei. Intre imprejurarile de facia inse salarisarea este absolutu neposibile, si ar' ave si cele mai funeste urmari. Se invetiamu noi altcun din patianu altora, se privimu numai la Serbi. Congresulu loru clasificandu parochiele, a creatu pentru fia carea salarie. Preotimea inse cu anii trebuie se astepte pana se-lu capete. Intrebati la Versietiu, la Sredistea-mare la Paulisii si la alte comune serbesci si ve veti convinge despre acest'a, ve veti convinge

poporul nu are de unde să mai dea. Dar trebuie să alergăm noi la străini? Au nu e mai bine să ne străduim să găsim noi căile noastre? Și dacă nu găsim în câtu timp trebuie să adoptăm în cele din urmă, până să se primescă leșiora sa, ceea ce ni s'ni-o spunu cu multu amar înveștorii nostri.

Din toate cele espuse până aci, e învederețu că în modulu acesta nu vomu isbnti a ameliora sôrtea preotimei noastre. Trebuie deci să găsim altu modu, să luăm alta cale. Si aci s'bine să privim la străinii, cari în toate privințele sunt înaintea noastră. Să luăm pre Romano-catolicii. Ei au creatu fonduri din cari sustienu preotimea. Să-i imităm deci pre ei, să înființăm și noi unu fondu anume pentru dotarea preotimei noastre. Dar, de unde? din ce modiflce? Voia, rezoluțiune, zelu, perseveranția și mai pre susu de toate sacrificiu bisericescu și rațiunale, și vomu avé și noi fondulu nostru preotiescu într' unu viitoriu, nu tocmai asiá de îndepartatu. Căci:

1. Avemu preotime numeroșă, carea și ea însăși trebuie să se ingrigé ca de starea sa, și nu va pregetá a contribui anualminte câte-va procente din venitulul seu spre scopulu îndegetat.

2. Avemu poporu ascultatoriu carele, deca i vomu aretá cumca caus'a preotimei e caus'a sa și cumca dupa unu siru de ani nu va mai avé trebuinția să se plătesca preotulu, va contribui și elu anualminte, măcaru pre calea colectării, denariulu său la susumitulul fondu.

3. Avemu inteleginția numeroșă, carea, deca se voru deschide în totu anulu colecte, nu va remané inapoia altora.

4. Avemu fondurile comuni, și sinodulu eparchiale pôte otari, ca parte din intereseló loru să se dea pre sém'a fondului de înființiatu.

5. Avemu asessori consistoriali, cari nu me indoescu, voru merge la siedinție fora diurne și fara ca să li se rebonifice spesele de cale-toria, lasandu-le aceste pre sém'a fondului desu numitu.

6. Avemu deputati la sinodulu eparchiale și deca li vomu rogá, speru că voru lasá diurnele loru pre sém'a fondului din cestiane.

7. Venitulul dupa sesiunile parochielor reduse, carele și asiá lu-trage Eparchia, inca se pôte destiná pre sém'a acestui fondu.

8. Dar besericele noastre n'ar poté anualminte succurge într' ajutoriulu acestui fondu, cu câte 1% din averea loru?

Eca aci midilóce destulu, numai să ne folosim de densele. Sinodulu eparchiale otarindu înființierea unui astfelu de fondu negresitu ar face două lucruri bune.

Ar' pune temeiu la dotorea preotimei în modu corespunditoriu și totu de odatá ar' luá de pre umerii creștinilor sarcin'a de a plăti preotimea dupa tota funcțiunea. Ca să se faca otarirea acést'a odatá, preotimea din intréga dieceșea Caransebesiului ar' trebui să se adune dupa tracte, să faca petitiuni în intielulul acést'a și să le prezenteze sinodului eparchiale prin deputatii sei.

La lucru deci fratilor! la lucru fara intardiere!

Acolu unde se tractéza despre sôrtea noastră, trebuie să se ide în consideratiune parerile noastre. Adunati-ve, sfatuiti-ve și otariti ce e de facutu. Eu din parte-mi mi-am datu parerea mea, voi faceti-ve obiectiunile la dens'a fora partinire, dar' și fora patima, căci caus'a e santa și ne atinge pre noi pre toti.

Dixi et salvavi animam meam. M. I.

MSa Natiatulu nostru Momarchu in Sabiu.

Sabiu, 10 sept. 1876.

Trecura déjà 24 ani de candu pre bunulu nostru Imperatu Franciscu Iosifu I. cercetá pentru antaia óra scump'a noastră patria.

Câte evenimente însemnate au s'au pe-

trecutu în restempulu acest'a! Prin câte schimbări nu s'mu trecut de atunci pana acum? Prin câte suferințe și pierderi și prin câte lăcrăși și sânge s'au vădit în patria noastră. Aceleși simpatii, aceeași alipire și credinția către Natiulu nostru, în toamă cu 24 de ani mai înainte.

În data ce scôrea electrica ni aduse plăcut'a nuvela despre sosirea Natiului nostru Momarchu aici, Sabiulu întregu începú a si pregati hain'a de nunta pentru întempinarea gloriosului Domnitoriu.

Ieri, cu trenulu de dimnietia, sosira aici din partea Romaniloru, spre bineventere: Esc. sa dlu Dr. Ioanu Vancea metrop. de Alba-Iulia, cu D. Sale Eppii sufragani de Gherla și Lugosiu: Mihailu Pavelu și Dr. Victoria Mihali, D. Sa dlu Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu, și unu numeru mare de protopopi și alti inteligenti.

Numerulu străiniloru de alte natiunalități veniti din provincia inca a fostu foarte însemnatu. Deputatiuni deosebite au fostu trimise din partea Clusului, Tergu-Muresiului și Brasiovului.

Pentru însinuările la primirea în audientia venise aici inca la 7 l. c. secretariulu sulicu de König. Acele se fecera în 7, 8 și 9 ale curente.

Sosirea Majestății Sale fu anunțiatá la 7 óre dimnietia. Dejá la 6 óre toate stradele, ce conduceau la gara erau îndesuite de nenumerați privitori, încependu din piaci'a mare de la locuinț'a comandantului militare, Esce-lentiei Sale LMC. br. Ringelsheim, piaci'a mica și strada Gusteritiei. Totulu avea unu aspectu farmecatoriu. Mii de individi acceptau cu nerabdare sosirea pre Ilustrului óspe. Mai pe toate edificiale falfaiá câte unulu, două sau mai multe stindarde. Pôrte de triumfu fura radicate trei, dintre care cea mai pomposa și mai grandioșă fu cea dela intrare înspre cetate înfrumșetiatá cu dieci de stindarde.

Unu spectaclu frumosu infacisá strad'a Gusteritiei. Pe amândoué părțile drumului erau plantati bradi de bradi. Er edificiele erau ornate cu totu felulu de cununi, flori și covóre; ferestrele pline de privitori.

Aprópe de edificiuulu de langa gara spalirulu în spre stang'a lu-formau bravii Resinarenii cu unu stindardu din 48, ce portá inscripțiunea: „Cavalerii Resinarenii din 48;“ dupa acestia nemidilocitu se înlantiuiau Romanii din alte comune de prin pregiurtu, asemene cu tricolore natiunali. În drept'a la loculu antaiu erá postata comunitatea israelita locala sub conducerea rabinului Dr. Liebschitz din Tergulu-Muresiului cu thor'a a mana. După acestea erau deputatiunile șasesci de pre la sate. Mai departe de ambe părțile stradelor erau postati elevii de la scólele locali, deferite asociatiuni industriari s. a. Pe piaci'a mare, încependu de la turnulu pe sub care se face trecerea din piaci'a mica, spalirulu lu-formau membrii comunității orasienesci și ai magistratului, corpulu profesiloru de la gimnaziulu evangelicu, preții luterani din districtulu bis. Sabianu, după cari urmau corporatiunile preotiesci a celoraltale confessuni. Totu aci erau și reprezentanti oficiali de la judecatória, directiunea financiale, advocatii s. a.

Precisu 7 óre, între sunetele campanelor și sosese trenulu, care aducea pe MSa. Aici iesisera spre întempinare din partea Clerului, Episcopulu rom. cat. Fogarassy, metropolitii romani Mironu și Dr. Vancea, episcopii Pavelu, Mihali și I. Metianu, superintendentele Dr. Teutsch; din partea militare: Esa LMC. br. Ringelsheim cu suit'a, colonelulu Demel colon. de brigada Krzlsch, colon. br. Uracca, cum și somitățile diferitelor deregétorie.

La intrarea pe peronu, MSa fu întempinatu cu o cuventare scurta din partea Comite-lui supremu Wächter, la care respunse MSa. espimendu-si bucur'a că după unu tempu îndelungatu pôte érași cercetá Sabiulu. Se adresá dup'aceea către somitățile besericesci

militari și civili. Cându iesi din edificiuulu garei și se sul în trasur'a, ce stetea la dispoziția unora de „trăsaca“ „bach“ și „dian“ nu éray să mai încete. Astfelu petrecutu de urari întinsitice într'a în rezidenț'a comandantului Ringelsheim, unde și ayu locuinția, la totu tempulu petreceri aici. Într'aceea piaci'a mare se implusă întregu ne mulțimá.

La óre 9 intrá Majestatea Sa în biseric'a romano-cat. și asistá la miss'a celebrata de episcopulu Fogarassy. După iesirea din biseric'a cercetá pe Escel. Sa LMC. br. Rosensweig care și-franșez: unu petioru toțma în diu'a premergetória.

La óra 11 începura audientiele. Mai antaiu se presentá clerulu rom. cat. în frunte cu Escel. Sa episc. Fogarasi, după aceea celu greco-cat cu Escel. Sa episc. și metrop. Dr. Ioanu Vancea, mai departe clerulu greco. or. condusu de Escel. Sa dlu Mironu Romanu, în fine preotimea protestanta sub conducerea superintendentului Dr. G. D. Teutsch.

Dupá aceste urmara diferitele corporatiuni civile și deputatiunile private.

Dup'amédia visitá Majestatea Sa casarmele, spitalulu militare, institutul franciscanu pentru crescerea fetitiloru, asistá apoi la productiunile tragatoriloru la semau și la productiunile pompieriloru.

Sér'a la 6 óre se tienú prandiulu, la care participara somitățile cele mai alese. Dintre romani au luat parte metrop. Dr. I. Vancea și M. Romanu și cu episcopii.

Catrá 8 óre cetatea avea o privescesc fermecatória. Tóte edificiele de catrá stradé erau iluminate de dieci, ba și sute de lampióne. Cu deosebire frumosu illuminatu au fostu edificiuulu superintendentialu, asemenea cassin'a, cas'a Sonnenstein, academi'a, spitalulu civil. Dintre edificiale romane amintescu resiedinț'a metropolitana, seminariulu, casele dlui consil. Dunca, a comerciantului Mateiu, a familiei Brote. Transparente diferite inca au fostu numeroșe.

La 8 óre Maj. Sa insocitu de Escel. Sa dlu ministru Wenkheim într'o trasura fece o excursiune prin midilocu cetății, întempinatu în tóte părțile de urari scotóșe din partea mulțimei, ce furnicá pe strade.

Înspre séra catrá 7 óre sosi aci cu trenu separatu o deputatiune din partea Domnitoriu-lui Romantei, Csirolu, constataória din dnii: presiedintele consiliului ministeriale Ionu Bratianu, ministru de justitia Statescu, colonelulu Cotrutiu și secretariulu principalu Coulin, carea și-luá cartiru la Escel. Sa d. Metropolitu M. Romanu.

Versetiú, 10 sept. n. 1876.

(Adunarea generala a reuniunii investitoriiloru romani gr. or. din dieces'a Caransebesiului. Balulu romanescu arangiatu aici în favórea acelei reuniuni.) Viediudu că pan' acum nu vi s'a scrisu din nici o parte despre adunarea generala de estu tempu a invetiatoriloru romani din dieces'a Caransebesiului și despre balulu arangiatu cu acea ocașiune, aflu de lipsa a vi serie eu pre scurtu, că adunarea se tienú aici în Versetiú în 3 și 4 sept. n. M'am interesatu multu de acést'a adunare, de aceea, fiindu siedintiele publice, am și pa tecipatu la ea. Au participatu ca spectatori și străini, și sentinț'a ce si-a facutu totu insulu nepreocupatu cu privinția la acést'a adunare, face onóre invetiatoriloru nostri. Stricteti'a, cu care se observá și tienú intru tóte ordinea și bunacuviinție parlamentaria; momentuositate principale a cestiuniloru de pre tapetu și seriositatea, cu care s'a desbatutu asupra acelorá; disertatiunile interesanti cu privinția la scólele noastre populare și la economi'a rurale, tóte acestea au eluptatu corpulu nostru invetiatorescu recunoscinti'a tuturor cari au participatu ca spectatori la siedintiele adunării. Acést'a sentinția favorabile suna și resuna în totu Versetiulu, mai alesu din incidente scandalului ce unu serbu strolimbatu

și matura pentru ca să nebușilor vră să pro-
vece, ba-lu-si provoacă și inscenă în toate for-
mele cinismului luni ser'a în 4 sept. când
investitorii nostri se adunara, după închiria-
rea adunării, într'o ospetaria la o cina to-
muna, de unde apoi se-si ie sanatare unulu
dela altulu. Facia de impertinentia și necalifi-
cabila portare a serbului provocatoriu cu ai
sei trei ortaci, investitorii nostri, tiemendu-se
de devisa: „*prudens cedit*” observara o tiena
esemplaria, astfelu încatu densii prin tiena
loru intiepleta și căacigara și afora de aduna-
rea loru recunoscentia tuturor cetatieniloru
d'aici, în tocmai precum serbulu provocatoriu
cu forti'a de scandale, provocă asuprasi in-
dignatiunea și despectulu tuturor serbilor
și nemtilor onorabili d'aici. Doveda despre
acést'a este satisfactiunea ce una ora după
episod'a scandalosa ni dede, în numele cet-
tieniloru serbi d'aici, onorabilele colaborare
dela „Zastawa,” dlu Svetozar Manduchiciu,
rogandu-ne se nu consideramu scandalulu ca
inscenatu de poporulu serbu de aici, ci numai
de unu omu depravatu și desbracatu de totu
sentiu de bunacuvintia.

Despre balulu arangiatu domineca în 3
sept. observu pre scurtu că acela a succesu
pre deplinu. Am sciutu noi din capulu loculu
că arangiarea unui balu nationale romanu
aici în Versistiu, în acestu timpu de ne mai
pomenita calamitate economica financiale,
este o întreprindere pré cutesata, de aceea
nici n'amu contatu la vr'unu venitu curatu
considerabile. Cu atât mai mare deci ni este
acuma bucuri'a că balulu ni a succesu pre
deplinu, atât în privint'a financiale câtu și în
privint'a morale. Avemu déjà acuma unu ve-
nitu curatu respectabile, desi dela domniile co-
leptanti pan' acuma n'am primitu inca côlele
de coleptare decâtu dela trei insi. Acést'a va
se dica multu, caei tôte balurile ce s'au aran-
giatu aici în doi ani din urma, au avutu defi-
cite. În privint'a morale nationale balulu ni-a
succesu preste tôte asteptarea. Meritulu prin-
cipale în acést'a privint'a este a domnilor
Alessandru P. Stôicu, juristu și Ioane Popo-
vicia, notariu în Fizesiu, fiulu demnulu
preou d'acolo, carele din urma cu cei doi-
sprediece feciori ai sei, toti în costumu nati-
onale, jocă „batut'a” cu o desteritate și bra-
vura, încatu toti, strainii casi romanii, bar-
batii casi damele, betranii ca și junii toti erau
uimiti de „minunea jocurilor.” Aplausele
intr' adevuru frenetice, numai pre câte unu
momentu se intrerupiau sub decursulu jocu-
lui. Si cu totu dreptulu, căci am mai vediutu
jocandu-se „batut'a,” insa produsa cu atât'a
desteritate, cu atât'a bravura, cu atât'a gra-
tiositate și arta naturale, precum o produsera
cei doisprediece juni (plugari) din Fizesiu,
astfelu produsa dlu n'am vediut'o nici odata
Cei doisprediece juni, vertosi și frumosi ca
doisprediece bradi în codrulu verde, formau
laolalta o icôna pitoresca, unu „ensemble su-
perbe,” cum dice francesulu. Eră unu spec-
tacu intr' adevuru innaltiatoriu de sufletu și
redesteptatoriu de sperantia pentru viitoriu
și inspiratoriu de incredere în elementulu
conservatoriu alu Romanulu și în geniulu
celu bunu alu poporulu nostru.

„Calusierulu” inca lu-jocara domni
Ioane Marcu și Eufri. Inca cu multa desteri-
tate. Investitorulu I. Marcu aretă că la jocu
tocmai asiă merita lauda, precum merita pen-
tru capacitatea sa de investitoriu și pentru
zelulu seu nationale.

Inchialandu acést'a corespondintia nu
potu se nu sprimu aci preotimei și intielegin-
tici nostre din prejuru binemeritata recunos-
centia pentru participarea în numeru neas-
teptatu atâtu la adunarea generale a inves-
titoriloru, câtu și la balulu arangiatu în favôrea
și onôrea acestora. Cu deosebire preotimea
nostra a fost bine reprezentata și a emulatu

asia dicendu în manifestarea solului de sacri-
ficiu nationale. Onôre cui se cuvine onôra:
Cincinatu.

Publicatiuni tacsabile

Catra domniile scriptori romani!

Subscria libraria recerca p. t. domniile
preoti, professori, investitori etc., cu unu eu-
ventu pe toti cei cari au publicatu opuri de
sine statatorie în limb'a romana, seu au edatu
traduceri dintr'alte limbi, se binevoiesca,
pentru scopulu de a compune unu

Catalogu generale de carti,

a ni tramite franco *) câte unu essem-
plariu din scrierile domni'a-loru (prelanga re-
tramitere francata.) indigitandu pretiulu lor
și conditiunile de procuratu, seu aretandu-ni
în modu precisu titulu, anul în care a apa-
ratu, formatulu și pe editorulu cartiloru.

Cu tôte stim'a: Carolu Michaelis.

2—2

* Portulu în legatura cruciata: pentru 50 gram-
me 2 cr.; 250 gr. = 5 cr.; 500 gr. = 10 cr.; 1000 gr. =
15 cr. v. a.

CONCURSE.

În urmarea ordin. cons. dto 16 iuliu a. e. Nr'
1 214 scol. prin acést'a se escrie concursu pen-
tru stat. investitorasca la scol'a confes. gr. or.
rom. din comuna Folia, protopresb. Iebelului,
comitet. Timisiului pana în finea lui septembrie
1876.

Emolumentele sunt: 50 fl. în bani gata
15 meti de grâu, 15 meti de cucurudiu, 100
lb de clisa 50 lb, de sare, 10 lb de luminari, 11
jugere de pamentu aratoriu, 2 stingeni de
lemn, 6 stângini de paie din cari are a se in-
caldi și scol'a, 8 fl pentru confer. 20 cruceri
dela o inmormentare unde va fi postitu și cor-
telu liberu cu 1/2 jugere de gradina.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt
avisati a-si tramite recurselu lor, instruite
în sensulu statutulu org. și adresate concer.
sinodu par. dlui protop. Ales. Ioanovicu în
Iebelulu pana la terminulu defiptu, avendu re-
currentii în un'a din Domineci seu serbatori a
se infacisâ în S. biserică pentru de a-si
aretă desteritatea în cantari.

Folia, în 31 aug. 1876.

Comitetulu parochiale, în contielegere cu
dlu protopopu tractuale. 1—3

În urmarea renunțarii de parochi'a a vetera-
nulu parochu Teodoru Tempea din comun'a
Toraculu-mare, protopresviteratu Banat-
Comlosiului, conformu ordinatiunei consistori-
ali dto 12 augustu a. e. Nro 1960. B. se
escrie concursu pentru acea parochia devenita
vacanta, pana în 3 octomvre a. e. vechiu, în
care diua va fi și alegerea.

Emolumentele sunt: Un'a sesiune ca-
tastrale extravilana, birulu și stol'a usuata de
la 210 case din care beneficiu parochiale ve-
teranulu emeritu parochu are se folosésca
diurnitate anualminte pre câtu timpu va mai
tra.

Doritorii de a ocupă acést'a parochia au
se-si instrueze recurselu conformu statutulu
org. bis. catra comitetulu parochiale și a le
tramite pana la terminulu defiptu pré onora-
tulu domnu protopresviteru tractuale Vin-
centiu Serbiano, în Banat-Comlosiu, Cottulu
Torontalu.

Se mai observa, cumca conformu men-
tionatei ordinatiuni consistoriali, pentru ca-
sulu acela cându nu s'ar alege de parochu ca-
pelanulu de adi Paulu Tempea, atunci densulu
totu are se mai remana trei ani în oficiulu și
beneficiulu de capelanu.

Toraculu-mare, în 29 aug. 1876. v.

Comitetulu parochiale, din incredintia-
rea și în contielegere cu protopresviterulu
concerninte. 1—3

Pentru ocuparea posturilor de investitorii la
scôlele gr. or. din opidulu Siria, cotta
Aradu inspectoratulu Siriei, și anume la scôle
de langa beserica și din suburbiulu Criminia
se escrie concursu cu terminulu de alegere pe-
diu'a de 14 sept. st. v. a. c.

Selariulu anuale pentru fiecare inve-
titoriu în bani gata: 300 fl v. a.; 6 cubule
grâu, 6 cubule cucurudiu, și 9 orgii de lemn,
din cari este a se incaldi și scôl'a; cartiru
liberu cu gradina de legumi.

Dela recurrentii se recere se produca tes-
timoniu despre absolvirea preparandiei, testi-
moniu de calificatiune, atestatu de moralitate,
și testimoniulu despre absolvirea celu putian
a aloru 4 clâssi capitali; cei cu clâssi gimna-
siali voru avé preferintia.

Recurselu adresate comitetulu paro-
chiale, la terminulu defiptu le voru tramite
dlui Inspectoriu de scôle Ionu Moldovanu, în
Aradu.

În fine în un'a dintre duminece seu ser-
batori se se presente la s. Biserica pentru de
a-si aretă desteritatea în cantari bisericesci.

Siria, la 16 aug. st. v. 1876.

Nicolau Cristea, not. Comitetulu paro-
chialu gr. or. Cu scirea și contielegerea mea:
Ioanu Moldovanu, inspectoru scolariu.

1—3

Pentru postulu de investitoriu la scôl'a co-
munale romano-serba din comuna Iamul
micu, cottulu Temesiului, se escrie concursu
pana în 24 septembrie a. c. n. Emolu-
mentele: în bani gata 365 fl v. a. 4 orgii de
lemn, cartiru liberu cu gradina de le-
um și diurnitate jugeru de gradina la campu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au
a-si provedé recurselu cu Testimoniulu de pre-
parand'a, documente că scie limb'a romana,
serba și magiara. în cari au a predă prun-
ciloru, precum și cantarea bisericii în am-
bele biserică, fiindu îndatoratu în 2 domi-
nece a cantă în biseric'a romana, ér în a
3-a în cea serbesca.

Petitiunile astfelu instruite sunt a se
adresă comitetulu scolasticu în Iamul-
micu, posta ultima Moravia.

3—3

Comitetulu scolasticu comunale.

Pentru ocuparea definitiva a statiune inve-
titoareci dela clasea a II a confessionale
gr. or. romana din Giu'l'a magiara, protopres-
biteratu Chisineulu, inspectoratulu Giulei
comitatulu Bichisiului, prin acést'a se escrie
concuru cu terminulu pana în 8 septembrie
vechiu a. c., era alegerea se va efeptu în 12 a
acelei luni.

Emolumentele sunt: 600 fl v. a. salariu
anualu și cartiru liberu; în câtu în anulu
acést'a nu s'ar poté procură cartiru liberu,
alesulu investitoriu va capatâ 100 fl v. a. pen-
tru cartiru, și în fine stôlele îndatinat dele
immormentari.

Recurentii au se produca testimoniulu de-
spre absolvirea teologiei seu a preparandiei,
testimoniulu de calificatiune, precum și despre
absolvirea celu pucinu a aloru 6 clâssi gimna-
siali; preferintia voru avé acoi individi, cari
voru produce testimoniulu de maturitate, și acoi
cari voru dovedi că vorbescu și scriu perfeptu
limb'a magiara.

Recurselu provediute cu documentele
espuse, pana la terminulu indicatu sunt a se
tramite la suberisulu presiedinte alu comitetu-
lu parochiale.

Giu'l'a magiara, din siedintia comitetu-
lu parochialu gr. or. tiena în 8 augustu
1876.

Iustinu Popovici, presied. comitetulu
par. În contielegere cu: Moise Bocsianu, in-
spectoru cerc. de scôle.

3—3